

Управління освіти Рівненського міськвиконкому
Комунальна установа «Рівненський міський методичний кабінет»
Рівненська загальноосвітня школа I - III ступенів № 28

XVIII Всеукраїнський конкурс учнівської творчості
«Об'єднаймося ж, брати мої»
з теми «Духовні святині рідного краю»

Номінація «Література»

Люблю!!!
(*Ода прекрасному*)

Павлюк Юлія Юріївна
учениця 10 класу
Рівненської загальноосвітньої
школи I – III ступенів № 28
Рівненської міської ради
Керівник
Цибак Валентина Михайлівна

Я ще зовсім юна, не багато бачила, не багато прожила, та все ж усвідомила найважливіше: кожен у своєму серці повинен пронести через життя духовну частиночку рідної землі. Будь то цвіт картоплі, чи величний храм, чорнобривчики, насіяні під вікном бабусиної оселі, чи образок на покуті, запашина хлібина, мамина молитва чи річечка, на березі якої пройшло дитинство. І тоді зуміємо передати своїм дітям і внукам любов та повагу до рідного краю, зуміємо його захистити та відродити.

Люблю!!! (Ода прекрасному)

Фотоапарат – це пристрій, про який говорять, що ним можна спіймати мить. Так кажуть люди, а я не вірю, бо знаю, що в найвідвертіші, найніжніші, наймиліші моменти нашого життя його немає поруч. Та фото й не здатне передати фарби почуттів, промені життя, тусклість гіркоти, тінь недоказаних слів, клеймо долі. Проте є старий, як світ, спосіб відірвати секунду-ниточку від килица вічності – людська пам'ять...

Пристань спокою та віри

Нещодавно зайшла в храм. Свічки. Запах кадила, співи... І серце заворушилося, якимось битися інакше стало, ніби пригадало щось... Таємничі ікони перенесли далеко в село, нашептали забуте...

Маленька дівчинка, міцно тримаючись за руку бабусі, швиденько перебираючи ніжками-пружинками, поспішала до церкви. Її чекає Ісусик у ясельцях, народження якого вона буде сьогодні прославляти. А ще скучила за янголятками, які живуть високо під куполами і щоразу підморгують їй, коли переступає поріг храму. Ой, лишенько, що за божественні парфуми?! Згадала: це ж ладан (так бабуся казала).

Дівчатко потрапляло в царство храму – і все здавалося таким незвичайним, величним і водночас зрозумілим та близьким. І не могло бути по-іншому, адже святиню, що височіє в центрі села, збудували її прапрадіди. І престол, й іконостас – усе зроблено їх руками. Та душа, любов, що вклали у своє творіння предки, не могли не передатися нащадкам...

Усе рідше приїжджаю в село, усе рідше заходжу до храму... Здоровенна пащека цивілізації намагається проковтнути мене, як тисячі інших. Вслухаюся до дзвонів новоствореної церкви і звертаюся до Всевишнього: «Господи, не дай заблукати вірі, урятуй від блуду, допоможи осмислити своє призначення в цьому житті.»

І так легко стає на душі, тим паче, що знову, як у ранньому дитинстві, мені підморгнуло янголятко.

Картопляний лан

Я забула все велике і важливе. Але пам'ятаю... як цвіла картопля. Таке широчезне поле, і всюди – картопля! Непримітні, маленькі, химерні, брудно-кольорові квіточки, ламке смердюче пагіння, темно-зелене, трохи навіть синювате листя – отакий мій перший спогад!

А ще я пам'ятаю сонце... Воно було десь високо-високо. І небо... Тепер уже немає такого блакитного неба, воно буває лише в ранньому дитинстві.

Мені стає так добре й тепло, як згадаю той легенький вітерець, ту квітучу картоплю й оте пестливе сонячне проміння. Заплющую очі й знову й знову переживаю той перший спогад, сплетений зі щастя та краси.

Босонога душа

Літо починається тоді, коли, лишивши босоніжки в авто, я поспішаю до бабусиної хати. Щастя, довжиною в стежину, нервовими імпульсами передається від серця до кожного органа, до кожної клітинки. Уже радіють мої ноги, що біжать, мої руки, що здіймаються ввись, мої очі, що поблискують вогнем дитинства, – радію я. Люблю цей зелений тунель із знайомого віття, знайомих дерев. Люблю, коли молоденька травичка лоскоче п'яти.

Люблю!!! Люблю, коли в саду гелготять жовті клубочки малесеньких гусенят. У такі моменти розумієш, що по тілу розливається життя.

Коли холодна роса пробуджує від сну цивілізації, то можна щось відчутти... Відчутти, як сміється земля, як вона дихає свіжістю. Відчутти, що я – земля, а земля – це я... Земля – ніжна, м'яка й рідна.

На городі, у полі, удома – усюди бабуся боса. Їй коле в ноги каміння, ріже ступні стерня. Бабуся боса. Вона має туфлі, подаровані дітьми, має босоніжки, але взуває їх лише на люди. А зазвичай бабуся боса, бо свічка її життя догорає, і вона хоче наостанок відчутти, як її серце б'ється в унісон із серцем рідної землі...

Не вірте людям, що називають землю неживою. Вона жива! А як інакше? Якщо мертва земля, то і люди мертві, й увесь світ мертвий. Але ми – живі, і нас попереду чекає майбутнє.

Чим смакує дитинство

Бабуся підкинула дрівцят у грубу. Там щось затріщало, запалахкотіло. Полум'я обійняло дерево. У хаті тепло.

Ніздрі лоскочуть пахощі цибулі. У кухні панує аромат грінок, підсушених на плиті, молока, що розлилося в повітрі букетом польових трав.

Бабуся витерла мокрі руки об фартух, закачала рукава й взялася місити тісто. Згорблена, вона стояла над здоровою діжкою. Ніхто не знає, скільки років цій дерев'яній посудині: баба каже, що діжка вже була старою, як вона ще під стіл пішки ходила.

Старі руки по-молодечому справлялись із тістом. Дерев'яна діжа похитувалася.

Кожного разу паляниці виходили неповторні, не схожі на попередні ні за смаком, ні за формою. Бабуся місила тісто на око: додавала солі, муки житньої і пшеничної, дріжджів, сироватки стільки, скільки підказувала їй жіноча інтуїція. Вона говорила, що кулінарним книгам, складним рецептам, кухарським правилам не місце в її кухні. Хай живе хаос змішаних прянощів! Бабуся додавала у свої страви дрібку фантазії і жменьку любові.

Засмагли пахучі буханці лежали на долівці, вкриті рушниками.

Дитинство смакує бабусиним хлібом... Люблю оту піч, що гріла мене маленькою! Люблю оту діжу! Люблю!!!

Квіти кольору життя

Коли я вперше стала на ноги і вперше впала, а тоді скривилася і притулилася до мами, - усе те бачили чорнобривці. Вони грілися на сонечку, виставивши квітучі голівки під потік теплих промінців. Я вже шістнадцять років живу і радію, живу і сумую. Усе оте бачать чорнобривці.

Навіщо мені прекрасні орхідеї? Хіба вони спроможні зрозуміти моє серце? Хіба вони були свідками мого життя? Орхідеї – прегарні, але вони не приручені мною. Це квіти далеких індіанців, а мені до душі кумедні чубаті чорнобривці.

Ой, щось цвіте в моєму серці! Мабуть, квіти кольору життя...

Дідух

На підлозі стоїть глечик, наповнений зерном, а у ньому сумує свічечка. Вона тихенько плаче восковими слізьми.

Баба плете дідух. Сіла на долівці й ліпить наступний рік. Над нею літає Бородатий Дух. У грубці потріскують дрівцята. По стінах і стелі бігають тіні, а вогонь тремтить та обіймає вишневе гілля, перетворюючи його на попіл.

Бабині руки. На них намальована кожна хвилина життя. Загрубілі, покриті борознами, кольору почорнілого золота, некрасиві, але... такі добрі і рідні. Перелякані діточки нишком сиділи на лавці і дивилися на отого страшного Бородатого Духа, що розсипав пахощі пшеничного поля. Баба тихо перешіптувалась із зерном:

- Нехай сонечко тебе лоскоче. Хлібець любить купатися у теплі. Хай дощі ідуть, щоб роса була, бо не годиться рослинкам невмитими бути. Земля родюча, добра. Але хай корінці

не лінуються: спати в теплій перині добре, та кожен має своє діло. Хай усе росте, навіть зілля – усьому треба жити. Ростіть хороші! Вам нас годувати: і людинку, і тваринку.

А колоски слухали... Солодкий присмак гречаного меду шелестів у повітрі. Спечені працею руки сплітали тепле хлібне колосся в букет. Бородатий Дух бурмотів бабі на вухо, коли зібрати цьогоріч жито, на якому полі посіяти ячмінь... Глухий годинник ловив за хвоста години – незабаром на небі з'явиться перша зірочка. Старенька скропила дідух свяченою водою і поставила біля горщечка з кутею.

«Кап», - плакала свічечка щастям.

Летять...

Я поспішала, бо всі люди завжди кудись поспішають. Місто тало від першого подиху весни. Тротуари розпливалися брудноокими калюжами. Перехожі чимчикували, уважно дивлячись під ноги. Кожен сумно розглядав своє зацяцьковане брудом взуття і підбадьорював себе ще густішим мереживом цього «добра» на черевиках товариша. Містом панували бруд і сірі плащі. Я випадково підняла голову вгору і побачила, як летять гуси. Стала у калюжі і дивилася на небо.

У небі було холодно, було синьо. *Журавлі летіли ключами.* Змахнуть всі разом крилами - підніметься вгору лопотіння, а самі тікають від брязкоту білих тіл об прозоре небо. *Журавлі пливли ключами.* Замруть розтягнутими рушниками - і летять на місці, а небо і земля роблять крок назад. *Журавлі йшли ключами.* Кожна пір'їнка, кожен подих відчував утому, але журавлі збирали усю міць у крила і летіли, несучи в гарячих серцях любов до рідного ставочка, який стоїть у мутних холодних водах. У сніжно-білому пуху пахощі теплих далеких країв. *Журавлі сховались у хмарах* (а може, вони стали частиною неба?) У мене промокли ноги. Опустила очі й подивилася на обвислі крила людей, які не помічають птахів, не помічають неба. Сумно... Я знову прикувала погляд до землі й пішла брудним містом. А небо?. Інколи я його бачу.

Сонцепоклонники

Вони молилися богу світла і тепла. Поклонялися Сонцю. Вони стигли благословенням, сіяли щастям. Вони молилися посмішкою.

Їх віра була золотавою. Вони були золотавими. Їх бог був золотавий. Усе було золотавим.

Соняшники росли табуном. Росли, щоб поклонятися Сонцю.

Їх бог з весни царював на небі, ні разу ще цьогоріч не затулявся хмарами. Соняшники вірили, що так буде завжди.

Одного світанку Сонце не з'явилося на своєму престолі. Сіре небо обступило табун Соняшників. Квіти перелякались, але вірили, що скоро повернеться бог.

Задощило. Так тривало місяць.

Золотаві соняшники ослабли, ослабла золотаво віра.

Квіти благали тепла і світла. Але...

Золотаву віру вбили хмари.

Одного вечора квіти померли. Табун зневірився у своєму богові.

Зранку з'явилося Сонце. Трупи соняшників розсипалися золотавими пелюстками перед богом, у якому зневірилися.